

DECYZJA KOMISJI

z dnia 7 lutego 2007 r.

w sprawie zwolnienia z podatku akcyzowego od olejów mineralnych wykorzystywanych jako paliwo do produkcji tlenku glinu w Gardanne, w regionie Shannon oraz na Sardynii wprowadzonego odpowiednio przez Francję, Irlandię i Włochy (C 78/2001 (ex NN 22/01), C 79/2001 (ex NN 23/01) i C 80/2001 (ex NN 26/01))

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 286)

(Jedynie tekst w językach: angielskim, francuskim i włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2007/375/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit 1,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

1 PROCEDURA

(1) Opodatkowanie olejów mineralnych podlega harmonizacji na poziomie wspólnotowym od chwili wejścia w życie dyrektywy Rady 92/81/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych ⁽²⁾. Stosowanie olejów mineralnych w procesie produkcji tlenku glinu nie zostało wyłączone z zakresu dyrektywy 92/81/EWG. Nie było także przedmiotem obowiązkowego czy opcjonalnego zwolnienia na mocy art. 8 wspomnianej dyrektywy. Artykuł 6 dyrektywy Rady 92/82/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych dla olejów mineralnych ⁽³⁾ określił minimalną stawkę podatku akcyzowego dla ciężkiego oleju opałowego, którą państwa członkowskie miały zacząć stosować od dnia 1 stycznia 1993 r. Na mocy różnych decyzji Rada zezwoliła jednak Francji, Irlandii oraz Włochom na wprowadzenie zwolnienia z podatku akcyzowego od olejów mineralnych stosowanych do produkcji tlenku glinu odpowiednio w Gardanne, regionie Shannon oraz na Sardynii, który w przeciwnym wypadku zostałby na nie nałożony. Ostatnią taką decyzją jest decyzja Rady 2001/224/WE z dnia 12 marca 2001 r. dotycząca obniżonych

stawek podatku akcyzowego oraz zwolnienia od tego podatku niektórych olejów mineralnych używanych do celów szczególnych ⁽⁴⁾, która zezwala na wprowadzenie tego typu zwolnień do dnia 31 grudnia 2006 r.

(2) Na mocy dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej ⁽⁵⁾ dyrektywa 92/82/EWG została uchylona z dniem 31 grudnia 2003 r. Artykuł 2 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2003/96/WE stanowi, że dyrektywa nie ma zastosowania do określonych sposobów wykorzystania energii, w tym podwójnego zastosowania produktów energetycznych. Artykuł 2 ust. 4 lit. b) tiret drugie stwierdza, że wykorzystywanie produktów energetycznych do redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych i metalurgicznych uważa się za podwójne zastosowanie. Zastosowanie paliw ciężkich do produkcji tlenku glinu podpada pod tę kategorię. W związku z tym od dnia 31 grudnia 2003 r. minimalna stawka podatku akcyzowego od ciężkich paliw nie ma zastosowania do paliw stosowanych w procesie produkcji tlenku glinu. Odstępstwa zawarte w decyzji 2001/224/WE i innych podobnych przepisach zostały ujęte w załączniku II do dyrektywy 2003/96/WE.

(3) Na mocy decyzji C(2001)3296, C(2001)3300 oraz C(2001)3295 z dnia 30 października 2001 r. ⁽⁶⁾ Komisja wszczęła procedurę przewidzianą w art. 88 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do zwolnień. Zgodnie z decyzją Komisji 2006/323/WE ⁽⁷⁾ z dnia 7 grudnia 2005 r. (notyfikowanej jako dokument nr C(2005)4436), Komisja zamknęła wspomnianą procedurę dotyczącą pomocy udzielonej w rozpatrywanym okresie do dnia 31 grudnia 2003 r., uznając, że była ona częściowo niezgodna ze wspólnym rynkiem. Postępowanie przedłużono w odniesieniu do okresu rozpoczynającego się w dniu 1 stycznia 2004 r. Motywy od 6 do 15 decyzji 2006/323/WE zawierają szczegółowy opis korespondencji między Komisją, zainteresowanymi państwami członkowskimi, beneficjentami pomocy oraz Europejskim Stowarzyszeniem Wytwórców Aluminium (zwanym dalej „EAA”, ang. European Aluminium Association) w okresie do grudnia 2005 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 30 z 2.2.2002, str. 17, 21 i 25 oraz Dz.U. C 109 z 9.5.2006, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 316 z 31.10.1992, str. 12. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 94/74/WE (Dz.U. L 365 z 31.12.1994, str. 46).

⁽³⁾ Dz.U. L 316 z 31.10.1992, str. 19. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 94/74/WE.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 84 z 23.3.2001, str. 23. Patrz: decyzja Komisji z 7.12.2005 zawierająca szczegółowe odniesienia do wcześniejszych decyzji.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, str. 51. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2004/75/WE (Dz.U. L 157 z 30.4.2004, str. 100).

⁽⁶⁾ Patrz: przypis 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 119 z 4.5.2006, str. 12.

- (4) Decyzja 2006/323/WE została przesłana drogą listową do Francji, Irlandii i Włoch dnia 8 grudnia 2005 r. (D/206670, D/206671, D/206673), zaś do odpowiednich beneficjentów oraz EAA dnia 23 stycznia 2006 r. (D/50525, D/50526, D/50527 oraz D/50528). Trzy wspomniane państwa członkowskie oraz dwóch beneficjentów wniosło odwołanie od tej decyzji⁽⁸⁾. Beneficjent irlandzki Aughinish Alumina Ltd (zwany dalej „Aughinish”) wniosł również o zawieszenie wykonania decyzji. Wniosek ten zarejestrowano pod numerem sprawy T-69/06R. Na mocy orzeczenia z dnia 2 sierpnia 2006 r.⁽⁹⁾ Sąd Pierwszej Instancji oddalił wniosek o zastosowanie środków tymczasowych.
- (5) Decyzja 2006/323/WE została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 4 maja 2006 r., a strony trzecie wezwano do składania uwag w drodze zawiadomienia opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 9 maja 2006 r.⁽¹⁰⁾ Komisja otrzymała uwagi od dwóch beneficjentów – irlandzkiego przedsiębiorstwa Aughinish, pismem z dnia 9 czerwca 2006 r. (zarejestrowanym tego samego dnia pod numerem A/34490), oraz włoskiego przedsiębiorstwa Eurallumina SpA (zwanego dalej „Eurallumina”), pismem z dnia 24 lipca 2006 r. (zarejestrowanym w dniu 25 lipca 2006 r. pod numerem A/35967). Drugie ze wspomnianych pism zostało przesłane z miesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w wezwaniu do składania uwag opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, w związku z czym Komisja zasadniczo nie ma obowiązku uwzględnienia tych uwag w ramach niniejszej procedury. Komisja powiadomiła przedsiębiorstwo Eurallumina o tym fakcie pismem z dnia 2 sierpnia 2006 r. (D/56648). Włoski beneficjent udzielił odpowiedzi pismem z dnia 3 sierpnia 2006 r. (zarejestrowanym 4 sierpnia 2006 r. pod numerem A/36269). Komisja odnotowuje jednak, że uwagi zgłoszone przez przedsiębiorstwo Eurallumina są zbieżne z wieloma uwagami, które otrzymała już wcześniej w kontekście poprzedniej decyzji, i wykazują podobieństwo do uwag zgłoszonych w odpowiednim terminie, omówionych w niniejszej decyzji.
- (6) Uwagi przekazane przez przedsiębiorstwo Aughinish zostały przesłane do Francji, Irlandii i Włoch pismem z dnia 20 czerwca 2006 r. (D/55106, D/55107 oraz D/55109).
- (7) Francja i Irlandia wystąpiły o przedłużenie terminu ostatecznego ustosunkowania się do decyzji 2006/323/WE, a Komisja przychyliła się do ich prośby. W pismach z dnia 9 marca 2006 r. (D/52054 oraz D/52055) Komisja przypomniała Irlandii i Włochom o swoim wezwaniu do składania uwag. Francja, Irlandia i Włochy ustosunkowały się do decyzji Komisji odpowiednio w pismach z dnia 14 lutego 2006 r. (pismo zarejestrowane 15 lutego 2006 r. pod numerem A/31248), 12 kwietnia 2006 r. (pismo zarejestrowane 18 kwietnia 2006 r. pod numerem A/32940) oraz 17 maja 2006 r. (pismo zarejestrowane 18 maja 2006 r. pod numerem A/33852).
- (8) Francja odpowiedziała na uwagi zgłoszone przez przedsiębiorstwo Aughinish pismem z dnia 27 lipca 2006 r. (zarejestrowanym 28 lipca 2006 r. pod numerem A/35952). W dniu 24 lipca 2006 r. Włochy drogą elektroniczną poinformowały Komisję o braku dalszych uwag ze swojej strony.

⁽⁸⁾ Sprawy T-50/06, T-56/06, T-60/06, T-62/06 oraz T-69/06.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 249 z 14.10.2006, str. 10.

⁽¹⁰⁾ Patrz: przypisy 1 i 7.

2 SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

- (9) Rozważane środki pomocowe obejmują pełne zwolnienie z podatku akcyzowego ciężkiego oleju przemysłowego stosowanego do produkcji tlenku glinu. Beneficjentami zwolnienia we Francji, Irlandii i Włoszech są odpowiednio przedsiębiorstwa Alcan, Aughinish i Eurallumina⁽¹¹⁾.
- (10) W Irlandii zwolnienie z podatku akcyzowego zostało ujęte w art. 100 ust. 1 lit. e) irlandzkiej ustawy finansowej z 1999 r., na mocy którego z podatku od olejów mineralnych zwolnione są „oleje paliwowe przeznaczone do wykorzystania przy produkcji tlenku glinu lub w związku z tą produkcją, a także przeznaczone do obsługi zakładu, w którym odbywa się taki proces produkcyjny”. W uzasadnieniu wspomnianej ustawy finansowej stwierdzono, że „art. 100 przewiduje zwolnienie z podatku od olejów mineralnych w przypadku olejów stosowanych do szczególnych celów lub w szczególnych okolicznościach. Cele te nie dotyczą wykorzystania olejów jako paliw silnikowych bądź opałowych, olejów przeznaczonych na wywóz, olejów paliwowych do produkcji tlenku glinu, olejów wykorzystywanych w żegludzie morskiej, ciężkich olejów stosowanych w lotnictwie komercyjnym oraz olejów poddanych recyklingowi”. Zwolnienie z podatku na oleje mineralne stosowane do produkcji tlenku glinu obowiązuje w Irlandii od 1983 r. Pierwotny instrument ustawy przewidujący takie zwolnienie został uchylony w 1999 r., jednak przepisy dotyczące zwolnienia zostały zachowane w ustawie finansowej z 1999 r.
- (11) Włoskie zwolnienie z podatku akcyzowego stosuje się do wszystkich przedsiębiorstw wykorzystujących oleje mineralne do produkcji tlenku glinu w rozumieniu pkt 14 tabeli A jednolitego tekstu w sprawie akcyzy. Zwolnienie zostało ustanowione w ustawie nr 331 z dnia 12 listopada 1990 r. wdrażającej art. 8 ust. 5 Decreto Legge nr 261 z dnia 15 września 1990 r. Tekst ten został zamieszczony w kolejnych tekstach prawnych, w tym w przepisach krajowych transponujących dyrektywę 92/81/EWG oraz w późniejszym „jednolitym tekście w sprawie akcyzy”.
- (12) Podstawą prawną dla francuskiego zwolnienia z podatku akcyzowego jest ustawa o finansowaniu wyrównawczym z 1997 r. („Loi de finances rectificative pour 1997”). Artykuł 6 wspomnianej ustawy stanowi, że „dostawy olejów ciężkich o zawartości siarki poniżej 2 %, ujętych w wykazie identyfikacyjnym 28bis w tabeli B art. 265 ust. 1 kodeksu celnego, podlegają zwolnieniu z krajowego podatku konsumpcyjnego na produkty paliwowe w przypadku, gdy są przeznaczone do wykorzystania jako paliwo przy produkcji tlenku glinu”. Artykuł 265bis kodeksu celnego dotyczy produktów przeznaczonych do innych zastosowań niż paliwo silnikowe lub opałowe, jednak nie zawiera podobnych przepisów dotyczących wykorzystania olejów mineralnych w innych sektorach przemysłowych.
- (13) W motywach od 16 do 23 decyzji 2006/323/WE przedstawiono bardziej szczegółowy opis przedmiotowych środków pomocy i beneficjentów. Zainteresowane państwa członkowskie nie określiły, czy nadal stosują zwolnienie po 2006 r., ani nie poinformowały Komisji o żadnych zmianach obowiązujących aktów prawnych, w szczególności wynikających z transpozycji dyrektywy 2003/96, które mogłyby wpłynąć na ocenę Komisji.

⁽¹¹⁾ Patrz: witryny www.alcan.com, www.glencore.com i www.eurallumina.com.

(14) Od chwili wszczęcia procedury zmianie uległy odpowiednie stawki podatkowe. W dniu 1 lipca 2006 r. obowiązujące stawki podatku akcyzowego na ciężkie oleje paliwowe wykorzystywane do celów działalności przedsiębiorstwa wyniosły odpowiednio 18,50 i 15,00 EUR we Francji i Irlandii. Na ten sam dzień stawki obowiązujące we Włoszech szacowano na poziomie 63,75 EUR za tonę ciężkiego oleju paliwowego z zawartością siarki powyżej 1 % oraz 31,39 EUR za tonę tego typu oleju z zawartością siarki poniżej 1 %.

3 POWODY WSZCZĘCIA I PRZEDŁUŻENIA PROCEDURY OKREŚLONEJ W ART. 88 UST. 2 TRAKTATU

(15) W swoich decyzjach z dnia 30 października 2001 r. dotyczących wszczęcia procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu, Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnotowymi wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej⁽¹²⁾, w szczególności w świetle zasad dotyczących udzielania pomocy operacyjnej, zawartych w tych wytycznych. Komisja przedstawiła także wątpliwości co do zgodności pomocy ze wspólnotowymi wytycznymi z 1994 r. w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska⁽¹³⁾ oraz wytycznymi z 2001 r.⁽¹⁴⁾ (zwanymi dalej „wytycznymi w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska”).

(16) W swojej decyzji 2006/323/WE Komisja wyjaśniła, że ma podobne wątpliwości odnośnie do okresu od dnia 1 stycznia 2004 r. Z uwagi na to, że państwa członkowskie i zainteresowane strony nie miały jeszcze okazji przedłożyć uwag dotyczących sytuacji prawnej stworzonej przez dyrektywę 2003/96/WE, Komisja uznała za właściwe przedłużenie formalnego postępowania wyjaśniającego.

4 UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ FRANCJĘ, IRLANDIĘ, WŁOCHY ORAZ STRONY TRZECIE

(17) Państwa członkowskie i beneficjenci zasadniczo podtrzymują swoje wcześniejsze uwagi, których podsumowanie przedstawiono w motywach 26–56 decyzji 2006/323/WE. Niektóre argumenty zostały omówione w sposób bardziej szczegółowy. Ponadto państwa członkowskie poczyniły następujące uwagi.

(18) Rozważane środki nie stanowią pomocy państwa, co potwierdza dyrektywa 2003/96/WE. Podlegają one specyfice i logice odpowiednich systemów podatkowych. Jeśliby nawet środki te uznać za pomoc państwa, dyrektywa 2003/96/WE wyraźnie dopuszcza przyznawanie takiej pomocy co najmniej przez okres do 31 grudnia 2006 r. Niezależnie od sposobu interpretacji, wspomniana dyrektywa dała podstawy zasadnym oczekiwaniom ze strony beneficjentów. Żądanie zwrotu tego typu pomocy narusza także zasadę pewności prawnej oraz zasadę właściwej administracji, biorąc pod uwagę sprzeczności z decyzjami Rady opartymi na wnioskach Komisji, znaczne opóźnienie i sposób prowadzenia postępowania przez Komisję. Beneficjenci poczynili długoterminowe inwestycje kapitałowe w oparciu o decyzje Rady i wspomnianą dyrektywę. Z tego względu Komisję należy powstrzymać przed przyjęciem aktu stojącego w jawnej sprzeczności z jej postępowaniem długookresowym.

(19) Przepisy określone w dyrektywie 2003/96/WE zastępują przepisy odnoszące się do pomocy państwa. Komisja mogłaby zakwestionować prawomocność takich środków jedynie na podstawie art. 18 ust. 1 dyrektywy 2003/96/WE, nie zaś na podstawie przepisów dotyczących pomocy państwa. Zastosowanie przepisów odnoszących się do pomocy państwa naruszyłoby zasadę skuteczności („effet utile”).

(20) Irlandia oraz przedsiębiorstwo Auginish argumentują, że środek irlandzki stanowi istniejącą pomoc, zaś interpretacja art. 15 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽¹⁵⁾ przez Komisję jest błędna: po upływie 10-letniego okresu przedawnienia pismo Komisji z dnia 17 lipca 2000 r. nie mogło przerwać tego okresu, a środek stanowiłby istniejącą pomoc także w okresie po 17 lipca 1990 r. Wspomniane strony utrzymują także, że ocena Komisji dotycząca charakteru porozumień zawartych między Auginish a władzami irlandzkimi w 1970 r. zawiera błędy: wiążące zobowiązania podjęte przez przystąpieniem Irlandii do Wspólnot Europejskich.

(21) Włochy utrzymują, że środek jest ściśle związany z realizacją celów środowiskowych odnoszących się do obciążeń wynikających z produkcji tlenku glinu. Przedsiębiorstwo Auginish argumentuje, że zwolnienie jest przynajmniej zgodne z duchem wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska oraz „bez względu na fakt, że [przedsiębiorstwo] nie uiszcza ‘znaczącej części podatku’, to posiada wystarczające środki motywujące do poprawy stanu środowiska naturalnego”.

(22) Irlandia twierdzi, że środki alternatywne mogły zostać wdrożone z dniem 1 stycznia 2004 r., gdyby znany był fakt, że zwolnienie może zostać uznane za niezgodne ze wspólnym rynkiem. Ustosunkowuje się także do możliwości poszerzenia zakresu zwolnień na ciężkie oleje paliwowe przeznaczone do podwójnego zastosowania lub, w sposób bardziej ogólny, na produkty energetyczne do podwójnego zastosowania. Dzięki temu, jak podtrzymuje Irlandia, zwolnienie można byłoby przekształcić w środek ogólny lub dopuszczalną pomoc państwa, na przykład na mocy wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. W świetle takich możliwości procedura zwrotu pomocy ze skutkiem wstecznym byłaby nieracjonalna. Irlandia podkreśla ponadto, że przedsiębiorstwo Auginish poczyniło różnorodne inwestycje w oparciu o uzasadnione przekonanie, że zwolnienia będą obowiązywać co najmniej do grudnia 2006 r.

(23) Komisja powinna zezwolić na udzielenie pomocy na podstawie oceny gospodarczej rynków tlenku glinu i ich struktury konkurencyjnej opartej na rezultatach. Komisja powinna uwzględnić zewnętrzne aspekty konkurencyjności w procesie oceny pomocy państwa, zgodnie z wnioskiem zawartym w planie działania dotyczącym pomocy państwa. Przedstawiono szczegółowe informacje na temat odpowiednich rynków.

(24) Komisja powinna wstrzymać formalne postępowanie wyjaśniające do momentu rozstrzygnięcia przez Trybunał Sprawiedliwości kwestii stanowiących przedmiot obecnych

⁽¹²⁾ Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 9.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 72 z 10.3.1994, str. 3.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1791/2006 (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, str. 1).

sprzeciwów wobec decyzji 2006/323/WE. Przedsiębiorstwo Aughinish twierdzi ponadto, że Komisja podjęła decyzję o przedłużeniu procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu w sposób niewłaściwy, ujmując ją w motywie decyzji 2006/323/WE. Komisja powinna była podjąć odrębną decyzję.

- (25) EAA nie przedłożyła żadnych innych uwag oprócz wcześniej zgłoszonych, które zostały ujęte w motywie 50 decyzji 2006/323/WE.
- (26) Uwagi państw członkowskich i beneficjentów w dużej mierze pokrywają się z pismami złożonymi przed Trybunałem Sprawiedliwości w trwającym postępowaniu w sprawie sprzeciwów wobec decyzji 2006/323/WE ⁽¹⁶⁾.

5 OCENA

5.1 Kwestie proceduralne zgłoszone przez zainteresowane strony

- (27) Zainteresowane strony utrzymują, że Komisja powinna wstrzymać formalne postępowanie wyjaśniające do momentu rozstrzygnięcia przez Trybunał Sprawiedliwości kwestii stanowiących przedmiot obecnych sprzeciwów wobec decyzji 2006/323/WE ⁽¹⁷⁾. Decyzja ta dotyczy jednak okresu do 31 grudnia 2003 r., podczas gdy niniejsza decyzja odnosi się do okresu rozpoczynającego się 1 stycznia 2004 r. Poza tym, niniejszą decyzję uznaje się za prawomocną, o ile nie zostanie unieważniona przez Sąd Pierwszej Instancji i do momentu takiego unieważnienia. Z tego względu, a także biorąc pod uwagę utrzymujące się zakłócenia konkurencji związane z istnieniem pomocy państwa, Komisja nie dostrzega powodów dla wstrzymania zakończenia procedury.
- (28) Komisja nie podjęła decyzji mającej na celu przedłużenie procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu jedynie poprzez nawiązanie do niej w motywie. Kwestii przedłużenia procedury poświęcono szczególną uwagę w motywach do decyzji 2006/323/WE. Decyzja o wszczęciu postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu przekazywana jest w postaci pisma do państwa członkowskiego i w związku z tym nie wymaga struktury decyzji normatywnej obejmującej część funkcjonalną i numerowane artykuły. Co więcej, ze sprzeciwów wobec decyzji 2006/323/WE oraz otrzymanych uwag dotyczących przedłużenia procedury jasno wynika, że zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się w pełni z wszystkimi aspektami poruszonymi w tej decyzji.

5.2 Istnienie pomocy państwa od dnia 1 stycznia 2004 r.

- (29) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu przewiduje, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.

(30) Jest oczywiste, że zwolnienia są finansowane z zasobów państwowych, gdyż państwo rezygnuje z określonych środków, które w innej sytuacji wpłynęłyby do budżetu.

(31) Zgodnie z motywami 60, 61 i 62 decyzji 2006/323/WE środki te uprzywilejowują beneficjentów i można uznać, że wpływają na wymianę handlową w obrębie Wspólnoty, a także zakłócają lub grożą zakłóceniem konkurencji. Zwolnienia z podatku akcyzowego zmniejszają koszty jednego z ważnych nakładów, a tym samym dają przewagę beneficjentom, którzy znajdują się w korzystniejszej sytuacji finansowej od innych przedsiębiorstw wykorzystujących oleje mineralne w innych branżach i regionach. Oceny tej nie zmienia fakt, że konkurencyjne przedsiębiorstwa z branży produkcji tlenku glinu w innych państwach członkowskich mogą nie być objęte podobnymi podatkami, zaś beneficjenci ponieśli koszty związane ze zmniejszeniem wpływu swojej działalności produkcyjnej na stan środowiska naturalnego.

(32) Środki sprzyjają niektórym przedsiębiorstwom, gdyż stosują się do firm wykorzystujących paliwa ciężkie w procesie produkcji tlenku glinu. W praktyce, w każdym z zainteresowanych państw członkowskich istnieje tylko jedno przedsiębiorstwo odnoszące korzyści ze zwolnienia: Aughinish w regionie Shannon, Eurallumina na Sardynii oraz Alcan w Gardanne. Z przyczyn wymienionych w motywach 33–40 nie można uznać tych środków za uzasadnione specyfiką i ogólną strukturą odpowiednich systemów podatków energetycznych.

(33) Podwójne zastosowanie, wykorzystanie produktów energetycznych do celów niepaliwowych oraz procesy mineralogiczne nie są objęte zakresem dyrektywy 2003/96/WE, a od 1 stycznia 2004 r. państwa członkowskie same decydują o nałożeniu podatków na tego typu zastosowania. W rzeczy samej, zwolnienie takiego rodzaju wykorzystania energii może stanowić środek ogólny niewymagający przyznania pomocy państwa, o ile podlega ono specyfice i logice krajowych systemów podatkowych. W motywie 22 dyrektywy 2003/96/WE stwierdzono, że „produkty energetyczne powinny zasadniczo stanowić przedmiot ram wspólnotowych, gdy są wykorzystywane jako paliwa do ogrzewania lub paliwa silnikowe. W tym zakresie, zgodnie z naturą i logiką systemu podatkowego, z zakresu tych ram wyłączone jest wykorzystywanie produktów energetycznych podwójnego zastosowania i wykorzystywanie produktów energetycznych nie jako paliw, a także procesy mineralogiczne”.

(34) Co więcej, w chwili przyjęcia dyrektywy 2003/96/WE Rada i Komisja wspólnie stwierdziły, że ⁽¹⁸⁾ „Produkty energetyczne powinny zasadniczo stanowić przedmiot ram wspólnotowych, gdy są wykorzystywane jako paliwa do ogrzewania lub paliwa silnikowe. Można uznać, że zgodnie z naturą i logiką systemu podatkowego, z zakresu tych ram wyłączone jest wykorzystywanie produktów energetycznych podwójnego zastosowania i wykorzystywanie produktów energetycznych nie jako paliw, a także procesy mineralogiczne. Państwa członkowskie mogą następnie podjąć

⁽¹⁶⁾ Patrz: przypis 7.

⁽¹⁷⁾ Patrz: przypis 7.

⁽¹⁸⁾ Addendum au projet de process verbal, 14140/03 z 24.11.2003, <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/03/st14/st14140-ad01.en03.pdf>

środki służące nałożeniu lub zniesieniu podatków, bądź zastosowaniu całkowitego lub częściowego opodatkowania każdego zastosowania. Energia elektryczna wykorzystywana w podobny sposób powinna być traktowana na takich samych zasadach. Tego typu odstępstwa od systemu ogólnego bądź różnice w obrębie tego systemu, uzasadnione specyfiką lub ogólną strukturą systemu podatkowego, nie wiążą się z przyznaniem pomocy państwa”.

- (35) Rada stwierdziła także, że „Rada stwierdza ponadto, że rozumie sytuację prawną wynikającą z przyjęcia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do przepisów Traktatu dotyczących pomocy państwa, i zgadza się ze sposobem ujęcia problemu przez Komisję na spotkaniu grupy roboczej ds. kwestii podatkowych w dniu 14 listopada 2002 r.”. W swoim dokumencie roboczym, omówionym na tym spotkaniu⁽¹⁹⁾, Komisja wyjaśniła pojęcie środków ogólnych, podkreśliła konieczność podania analizie sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich w celu określenia ogólnego systemu podatków akcyzowych obowiązującego na poziomie krajowym oraz stwierdziła, że „projekt dyrektywy w sprawie opodatkowania energii zawiera liczne opcje, przez co nie jest możliwe określenie z góry, czy sposób ich wdrożenia przez państwa członkowskie będzie wiązał się z przyznaniem pomocy państwa w rozumieniu art. 87”. W powyższym motywie (32) oraz art. 26 ust. 2 dyrektywy 2003/96/WE przypomniano państwom członkowskim o obowiązku zgłoszenia pomocy państwa nałożonym na nie na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu.
- (36) W rozpatrywanym przypadku Francja, Irlandia, Włochy, a także żaden z beneficjentów nie wykazały, że zwolnienia są zgodne ze specyfiką i logiką krajowych systemów podatkowych. Przykładowo żadna ze stron nie sprecyzowała, czy zwolnieniem objęte zostało podwójne zastosowanie produktów energetycznych w innych procesach produkcyjnych, ani nie podała ewentualnych przyczyn niedzielania takiego zwolnienia. Podobnie, strony nie wyjaśniły, w jaki sposób zwolnienia odnoszą się do krajowych podatków od energii elektrycznej stosowanej głównie do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych i metalurgicznych, a także od wykorzystania produktów energetycznych w procesach mineralogicznych nieobjętych zakresem dyrektywy 2003/96/WE zgodnie z jej art. 2 ust. 4 lit. b).
- (37) Włochy wytłumaczyły, że w przypadku, gdyby inny operator przemysłowy chciał skorzystać z tego zwolnienia, nie napotkałby żadnych przeszkód na odpowiednim rynku. Nie jest jednak jasne, co dokładnie oznacza to oświadczenie, i czy można zakładać, że takie same korzyści uzyskałyby także inne branże przemysłowe niż sektor produkcji tlenku glinu. W każdym razie zwolnienia nie zostałyby im przyznane automatycznie, jak ma to miejsce w przypadku sektora produkcji tlenku glinu. Jeśli chodzi o uzasadnienie zwolnienia, przykładowo Włochy w piśmie z dnia 7 grudnia 2000 r. wspominają o „uznaniu wyspy [Sardynii] za region znajdujący się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i wiążących się z tym możliwych negatywnych skutkach dla sektora zatrudnienia” („reconoscimento dell'isola [Sardegna] quale area fortemente disagiata, ed i possibili effetti negative sull'occupazione”).

⁽¹⁹⁾ Dokument roboczy służb Komisji *State-aid aspects in the proposal for a Council directive on energy taxation*, SEC(2002) 1142 z 24.10.2002. Identyczne sformułowanie pojawiło się już wcześniej w sprawozdaniu przedłożonym Radzie Ecofin oraz w konkluzjach Rady (nota prezydencji do Rady Coreper/Ecofin z 13.12.2001, 14640/01, FISC 255 z 30.11.2001). Patrz także: motyw 63 decyzji z dnia 7 listopada 2005 r.

- (38) Z kolei art. 100 irlandzkiej ustawy finansowej z 1999 r. zawiera także kilka innych szczegółowych zwolnień, jednak nie świadczy to o zgodności zwolnienia dla produkcji tlenku glinu z logiką ogólnego systemu. Wręcz przeciwnie, uwidacznia raczej, że zwolnienie dotyczące produkcji tlenku glinu jest jednym ze szczególnych zwolnień, co także potwierdza preambuła do wspomnianej ustawy⁽²⁰⁾. Ponadto ustawa ta wyłącza ze zwolnienia podatkowego potencjalnych nowych beneficjentów wówczas, gdy podwójne zastosowanie dotyczy innych procesów produkcyjnych. W przypadku Irlandii przedsiębiorstwo Aughinish potwierdza, że „w jego opinii nie istnieją żadne inne branże [korzystające z obniżonej stawki podatku akcyzowego oprócz branży produkcji tlenku glinu]” oraz „nie jest świadome żadnych zarzutów dotyczących dyskryminacji”. Stwierdzenie to potwierdza raczej selektywny charakter rozpatrywanego środka.
- (39) Władze francuskie w piśmie z dnia 7 sierpnia 1998 r. odnotowują, że zwróciły się o zastosowanie odstępstwa od dyrektywy 92/81 w celu „wdrożenia systemu podatków akcyzowych, który nie wpłynąłby niekorzystnie na sektor” („pour pouvoir instaurer un regime d'accise non pénalisant pour le secteur”) (dodano zaznaczenie). Wyłącznym celem zwolnienia byłoby przywrócenie warunków konkurencji między przedsiębiorstwem Péchiney, przejętym przez Alcan, a innymi producentami wspólnotowymi. Artykuł 265bis kodeksu celnego nie zawiera podobnych przepisów w zakresie wykorzystania produktów energetycznych w innych sektorach.
- (40) W istocie, zainteresowane państwa członkowskie i beneficjenci nie określili ogólnej logiki odpowiednich systemów podatkowych. Z informacji, którymi dysponuje Komisja, jasno wynika, że przyczyn przyznania pomocy należy szukać raczej w warunkach towarzyszących produkcji tlenku glinu w określonych regionach, których dotyczy niniejsza decyzja. Argumenty zainteresowanych stron nie wywodzą się ze specyfiki i logiki odpowiednich krajowych systemów podatkowych. W związku z tym Komisja doszła do wniosku, że zwolnienia mają charakter wybiórczy, gdyż sprzyjają wytwarzaniu określonego produktu, a w rzeczy samej określonym przedsiębiorstwom, dlatego nie da się ich uzasadnić logiką krajowych systemów podatkowych.
- (41) Podsumowując, rozpatrywane zwolnienia stanowią pomoc państwa.

5.3 Nowa pomoc, nieistniejąca pomoc

- (42) Zgodnie z wyjaśnieniem zawartym w motywach (65)–(70) decyzji 2006/323/WE, pomoc przyznana po 1 stycznia 2004 r. nie stanowi istniejącej pomocy w rozumieniu art. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 659/1999.
- (43) Utrzymywanie przez Irlandię oraz przedsiębiorstwo Aughinish, że zwolnienia stanowią pomoc przyznaną przed przystąpieniem Irlandii do Unii Europejskiej, jest sprzeczne z pismem z maja 1983 r., w którym państwo to uznało fakt, że przedmiotowa pomoc podlega obowiązkowi notyfikacji zgodnie z warunkami określonymi w art. 88 ust. 3 Traktatu. Poza tym zobowiązanie do uregulowania

⁽²⁰⁾ Patrz: motyw 10.

kwestii zwolnienia podatkowego nie jest równoznaczne z faktycznym przyznaniem pomocy przed przystąpieniem do UE. Wreszcie przepisy, o których mowa, zostały zasadniczo zmienione po przystąpieniu do Wspólnoty.

- (44) Jak wyjaśniono w motywie (70) decyzji 2006/323/WE, pomoc przyznana przez Irlandię przed 17 lipca 1990 r. stanowi istniejącą pomoc z uwagi na okres przedawnienia, o którym stanowi art. 15 rozporządzenia (WE) nr 659/1999. Przyznanie pomocy po upływie takiego 10-letniego okresu przedawnienia nie oznacza, że wszelkie tego typu środki stanowią pomoc istniejącą. W 1983 r. pomoc nie została przydzielona przedsiębiorstwu Auginish na czas nieokreślony. Akt wykonawczy (Statutory Instrument) uchwalony przez Irlandię w celu przyznania takiego zwolnienia w sposób ogólny odnosi się do zwolnienia dla sektora produkcji tlenku glinu. W takim ujęciu przepisy obejmują zwolnieniem wszelkich innych producentów tlenku glinu, którzy rozpoczęli działalność produkcyjną w Irlandii. Co więcej, zwolnienie dla przedsiębiorstwa Auginish nie zostało określone w chwili przyjęcia tego aktu wykonawczego. Również nie można było oszacować jego wartości w tym czasie: akt ten nie opisywał kształtowania się stawek podatku akcyzowego, z których zwolnione było przedsiębiorstwo Auginish, ani nie precyzował okresu obowiązywania takiego zwolnienia. W związku z powyższym zwolnienie to podpada pod definicję programu pomocowego podaną w art. 1 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 i stanowi „działanie, na którego podstawie, bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w ustawie w sposób ogólny i abstrakcyjny”. Pomoc obejmuje więc szereg wypłat pomocy, dokonywanych podczas każdej procedury celnej, której podlegało przedsiębiorstwo Auginish, a która w przypadku braku zwolnienia wiązałaby się z obowiązkiem opłaty podatku akcyzowego. Z tego względu pomoc przyznana po 17 lipca 1990 r. nie stanowi istniejącej pomocy w myśl art. 15 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

5.4 Zgodność pomocy przyznanej po dniu 1 stycznia 2004 r.

5.4.1 Zgodność na podstawie zasad udzielania pomocy na cele związane z ochroną środowiska

- (45) Komisja zbadała, czy pomoc przyznana przez Francję, Irlandię i Włochy po 1 stycznia 2004 r. stanowi wyjątek od zakazu pomocy państwa, ustanowionego w art. 87 ust. 1 Traktatu. Pomoc ta dotyczy zwolnienia z podatku energetycznego, zaś tego typu opodatkowanie ma na celu nie tylko zwiększenie budżetu organów władzy państwowej, ale także ograniczenie zużycia energii, a tym samym ochronę środowiska naturalnego. Wytyczne w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska z 2001 r. zawierają zasady udzielania zwolnień od podatków na rzecz środowiska naturalnego. Z uwagi na zasady równego traktowania, przejrzystości i pewności prawnej przepisy te są wiążące dla Komisji.
- (46) W odniesieniu do okresu od 1 stycznia 2004 r. sekcja E.3.2, motywy (47)-(52) wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska z 2001 r. ustanawiają zasady stosujące się do wszelkiej pomocy z tytułu prowadzenia działalności przyznawanej w postaci ulg lub zwolnień podatkowych. Zgodnie z wyjaśnieniem ujętym w motywach (73) i (74) decyzji 2006/323/WE, podatek akcyzowy od olejów mineralnych można uznać za podatek ekologiczny.

Należy go uznać za istniejący podatek w rozumieniu pkt 51.2 wytycznych. Ma on znaczący pozytywny wpływ w kontekście ochrony środowiska naturalnego w rozumieniu pkt 51.2 lit. a) i można go uznać za ustanowiony w chwili przyjęcia. W związku z tym, zgodnie z pkt 51.2 wytycznych, można zastosować przepisy zawarte w pkt 51.1.

- (47) W myśl pkt 51.1 zezwala się na zwolnienia podatkowe obejmujące okres 10 lat. Po upływie tego okresu, zgodnie z pkt 23 wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, państwa członkowskie mogą powiadomić Komisję o przedłużeniu stosowania rozważanych środków. Ta z kolei może przyjąć w swojej analizie takie samo podejście, jak określone we wspomnianym punkcie, uwzględniając jednocześnie pozytywny wpływ nałożonych podatków na ochronę środowiska. W rozważanym przypadku zwolnienia irlandzkie i włoskie zostały udzielone w 1993 r., a zwolnienie francuskie w 1997 r., co oznacza, że środki obowiązywały przez okres ponad 10 lat.
- (48) Żadne z wymienionych państw członkowskich nie potwierdziło ani nie zaprzeczyło, że zwolnienia będą nadal stosowane po 31 grudnia 2006 r. Podobnie, nie wyznaczyły one ram czasowych stosowania obowiązujących zwolnień innych niż 31 grudnia 2006 r., co zgodnie ze wspólnotowym prawem podatkowym nie stanowi wiążącego ograniczenia, gdyż zwolnienia nie podpadają pod zakres dyrektywy 2003/96/WE. Żadne z tych państw nie powiadomiło również o przedłużeniu stosowania rozważanego środka zgodnie z wytycznymi w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. Przepisy prawa podatkowego w poszczególnych państwach członkowskich również nie zawierają tego typu ograniczeń. Komisja uznaje, że w tym przypadku warunki, o których mowa w pkt 23 wytycznych, nadal istnieją. W związku z tym, zgodnie z pkt 51.1 wytycznych, Komisja mogłaby zezwolić na dalszą pomoc jedynie pod warunkiem objęcia jej okresem obowiązywania nie dłuższym niż 10 lat.
- (49) Jak wyjaśnia motyw (75) decyzji 2006/323/WE, warunki stosowania przepisów pkt 51.1 lit. a) wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska nie są spełnione, dlatego w tym wypadku można zastosować jedynie przepisy zawarte w pkt 51.1 lit. b).
- (50) Od dnia 1 stycznia 2004 r. opodatkowanie olejów mineralnych podwójnego zastosowania, niewykorzystywanych jako paliwo i stosowanych w procesach mineralogicznych nie jest objęte zakresem zharmonizowanych środków wspólnotowych. Z tego względu, począwszy od tej daty, zwolnienia odnoszą się do krajowych podatków nakładanych w przypadku braku podatku wspólnotowego w rozumieniu pkt 51.1 lit. b) tiret drugie wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. Przepis ten zawiera wymóg zapłaty „znaczącej części” podatku krajowego przez firmy korzystające ze zwolnienia. Ma to na celu stworzenie zachęty dla przedsiębiorstw do poprawy działań w zakresie ochrony środowiska. Wymóg ten wynika ze sformułowania pkt 51.1 lit. b) tiret pierwsze wytycznych, który zezwala na przyznawanie ulg podatkowych od zharmonizowanego podatku, jeśli beneficjenci wnoszą opłaty większe od minimalnych stawek wspólnotowych, „celem stworzenia zachęty dla przedsiębiorstw do poprawy działań w zakresie ochrony środowiska”. Wspomniany przepis ma zastosowanie także w przypadku, gdy podatek krajowy jest znacznie wyższy od porównywalnych podatków w (niektórych) innych państwach członkowskich, co miało miejsce

we Włoszech. Zgodnie z utrwaloną praktyką Komisji ⁽²¹⁾ przyjmuje się, że 20 % stawki krajowego podatku lub minimalną stawkę wspólnotową odnoszącą się do innych zastosowań produktów energetycznych objętych zakresem dyrektywy 2003/96/WE (15 EUR za tonę), można uznać za znaczącą część podatku, mimo iż minimalna wspólnotowa stawka podatkowa nie stosuje się do rozważanego wykorzystania energii. Ze względu na to Komisja uważa, że jedynie zwolnienie stanowiące ponad 20 % stawki podatku krajowego lub wynoszące ponad 15 EUR za tonę, w zależności od tego, która z wartości jest niższa, można uznać za zgodne ze wspólnym rynkiem; zwolnienie nieprzekraczające poziomu 20 % stawki podatku krajowego lub 15 EUR za tonę stanowi pomoc niezgodną ze wspólnym rynkiem.

5.4.2 Zgodność pomocy na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu i innych przepisów

- (51) Z przyczyn podanych w motywach (78)–(81) i (82)–(86) decyzji 2006/323/WE nie można uznać pomocy za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu. Nie mają wobec niej również zastosowania zwolnienia określone w art. 87 ust. 2 i 3 Traktatu.
- (52) Właściwym podejściem jest oparcie oceny na przepisach sekcji E.3.2 wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, gdyż zasady w niej przedstawione uwzględniają czynniki gospodarcze, w szczególności zaś ryzyko utraty konkurencyjności na rynku międzynarodowym wskutek braku harmonizacji podatków, a nawet dopuszczają udzielenie pełnego zwolnienia dla niektórych firm pod warunkiem zawarcia przez nie porozumienia z odpowiednim państwem członkowskim dotyczącego poprawy działań na rzecz ochrony środowiska. Jednak w rozpatrywanych przypadkach tego typu porozumienia nie zostały zawarte, w związku z czym nie można uzasadnić udzielenia pełnego zwolnienia z podatku na podstawie pkt 51.1 lit. a) wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. Mimo wszystko informacje dotyczące rynków tlenku glinu przekazane Komisji potwierdzają zasadność udzielenia znacznej części pomocy oraz, zgodnie ze stwierdzeniem powyżej, działanie to można uzasadnić na podstawie pkt 51.1 lit. b) wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, biorąc pod uwagę ogólne pozytywne wyniki uzyskane w dziedzinie ochrony środowiska wskutek przyjęcia podatków. Zezwolenie jest jednak uzależnione od wysokości stawki podatkowej płaconej przez beneficjentów, która musi kształtować się na poziomie wyższym od wspólnotowej stawki minimalnej lub stanowić znaczącą część podatku krajowego. Taki środek uznawany jest za niezbędny do stworzenia dla przedsiębiorstw zachęty do poprawy działań na rzecz ochrony środowiska. Nie istnieją powody oparcia się na odrębnych przepisach zawartych

w innych komunikatach Komisji w odniesieniu do tej części pomocy, której nie można uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska.

- (53) Z braku innych podstaw uznania pomocy za zgodną ze wspólnym rynkiem, za zgodną można uznać jedynie tę część pomocy, która spełnia warunki wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, jak określono w motywie (50).

6 ZWROT POMOCY PAŃSTWA NIEZGODNEJ ZE WSPÓLNYM RYNKIEM

- (54) Zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, w przypadku podjęcia negatywnych decyzji dotyczących pomocy państwa przyznanej bezprawnie, Komisja musi ustalić, że dane państwo członkowskie ma podjąć wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania pomocy od beneficjenta.
- (55) W motywach (95)–(100) decyzji 2006/323/WE wyjaśniono, dlaczego zasadne oczekiwania i pewność prawna oraz wszelkie inne zasady prawa wspólnotowego wykluczają możliwość uzyskania od beneficjentów zwrotu pomocy przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym rynkiem, udzielonej do dnia 2 lutego 2002 r. Z kolei motywy 101 i 102 tłumaczą, dlaczego wspomniane zasady nie wykluczają odzyskania takiej pomocy przyznanej w okresie od 3 lutego 2002 r. do 31 grudnia 2003 r. Argumenty zawarte w tych ostatnich punktach stosują się w równej mierze do pomocy udzielonej od 1 stycznia 2004 r.
- (56) Poza tym, przygotowanie i przyjęcie dyrektywy 2003/96/WE nie może stanowić podstawy zasadnych oczekiwań ze strony beneficjentów, a zasada pewności prawnej nie wyklucza zwrotu pomocy państwa. Motyw 32 dyrektywy nawiązuje do obowiązku notyfikacji pomocy państwa nałożonego na państwa członkowskie na mocy art. 88 ust. 3 Traktatu i wyraźnie zastrzega, że dyrektywa „nie narusza wyniku jakichkolwiek przyszłych procedur pomocy państwowej, które mogą zostać rozpoczęte zgodnie z art. 87 i 88 Traktatu”. Odniesienia do jakichkolwiek przyszłych procedur pomocy państwowej w tym punkcie nie należy traktować jako zezwolenia na udzielenie pomocy objętej procedurą trwającą w chwili przyjęcia dyrektywy. W rzeczy samej, identyczne sformułowanie zawiera motyw 6 decyzji 2001/224/WE, która przedłuża okres stosowania odstępstw do końca 2006 r. Uzasadnienie Komisji dołączone do wniosku tej decyzji ⁽²²⁾ brzmi: „Komisja wnioskuje o (...) przedłużenie o dwa lata (...) okresu stosowania odstępstw wymagających szczegółowej analizy, w szczególności w świetle zasad udzielania pomocy państwa (...) Jednak żadne z postanowień niniejszej decyzji nie zastępuje wymogu powiadamiania Komisji przez państwa członkowskie o potencjalnych przypadkach udzielenia pomocy państwa zgodnie z art. 88 Traktatu. Tego typu powiadomienia będą analizowane zgodnie z art. 87 Traktatu”. Ponadto, latem 2000 r. Komisja zwróciła się do państw członkowskich o notyfikowanie rozważanych środków.

⁽²¹⁾ Patrz np.: decyzja Komisji z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie C42/2003 (Dz.U. L 165 z 25.6.2005, str. 21), decyzja z dnia 13 lutego 2002 r. w sprawie N449/01 (Dz.U. C 137 z 8.6.2002, str. 24), decyzja z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie N74/A/2002 (Dz.U. C 104 z 30.4.2003, str. 9) oraz decyzja z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawach NN3A/2001 i NN4A/2001 (Dz.U. C 104 z 30.4.2003, str. 10). Sprawy te mają szczególnie istotne znaczenie, gdyż dotyczą także zwolnień z podatków energetycznych. Natomiast wskazówki dotyczące tego, jakie stanowisko może zająć Komisja w odniesieniu do zbyt niskiego podatku, znajdują się w decyzji Komisji w sprawie częściowego odzyskania podatku od ścieków w Danii, decyzja z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie NN 30/A-C/2001 (Dz.U. C 292 z 27.11.2002, str. 6).

⁽²²⁾ COM(2000) 678.

- (57) Motyw 22 dyrektywy 2003/96/WE stwierdza, że: „produkty energetyczne powinny zasadniczo stanowić przedmiot ram wspólnotowych, gdy są wykorzystywane jako paliwa do ogrzewania lub paliwa silnikowe. W tym zakresie, zgodnie z naturą i logiką systemu podatkowego, z zakresu tych ram wyłączone jest wykorzystywanie produktów energetycznych podwójnego zastosowania i wykorzystywanie produktów energetycznych nie jako paliw, a także procesy mineralogiczne. [...]”. Mimo iż punkt ten nie odnosi się do art. 87 i 88 Traktatu, nie można uznać, że ogranicza on pojęcie pomocy państwa określone w art. 87 ust. 1 Traktatu. Komisja wyjaśniła pojęcie środków ogólnych w swoim dokumencie roboczym w następujący sposób: „W tym kontekście należy przeanalizować sytuację w każdym państwie członkowskim celem zdefiniowania ogólnego systemu podatków akcyzowych obowiązującego na poziomie krajowym”⁽²³⁾. Dokument ten został omówiony na spotkaniu grupy roboczej Rady w dniu 14 listopada 2002 r. W dalszej jego części wyjaśniono warunki uznawania pomocy przyznanej w postaci zwolnień podatkowych za zgodną ze wspólnym rynkiem. Protokół ze spotkania Rady z dnia 27 października 2003 r., na którym przyjęto dyrektywę 2003/96/WE, wyraźnie odnosi się do wyjaśnień przedstawionych na spotkaniu grupy roboczej Rady w dniu 14 listopada 2002 r.
- (58) Mimo iż „podwójne zastosowanie produktów energetycznych” nie jest objęte zakresem dyrektywy 2003/96/WE, art. 18 dyrektywy zezwala na dalsze stosowanie przez państwa członkowskie zwolnień wymienionych w jej załączniku II. W załączniku tym znajdują się trzy zwolnienia, do których odnosi się niniejsza decyzja, udzielone na okres przewidziany przy ostatnim ich przedłużeniu w 2001 r., tj. do 31 grudnia 2006 r. Komisja nie jest jednak uprawniona do wprowadzenia tego zezwolenia zgodnie z zasadami udzielania pomocy państwa. Wręcz przeciwnie, wskazuje to wyraźnie na potencjalne znaczenie motywu 32. Argument wysunięty przez państwa członkowskie i beneficjentów, że zezwolenie Rady zastępuje procedury przyznawania pomocy państwa, jest nieprawidłowy.
- (59) W chwili przyjęcia dyrektywy 2003/96/WE Komisja oraz Rada wspólnie oświadczyły, że „Komisja powinna dążyć wszelkimi możliwymi staraniami, aby zagwarantować, że środki podejmowane przez państwa członkowskie zgodnie ze zwolnieniami i ulgami podatkowymi określonymi w przedmiotowej dyrektywie zostaną uznane za zgodne z zasadami przyznawania pomocy państwa”. Oczywiście Komisja musi podejmować działania w ramach obowiązujących zasad przyznawania pomocy państwa, a w tym przypadku szczególnie w ramach wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska. W każdym razie stwierdzenie to nie stosuje się do zwolnień, których dotyczy niniejsza decyzja, gdyż nie są one objęte zakresem wspomnianej dyrektywy.
- (60) Dyrektywa 2003/96/WE, dokument roboczy służb Komisji oraz wspólne oświadczenie Komisji i Rady, o którym mowa powyżej, w żadnym wypadku nie potwierdziły braku pomocy państwa niezgodnej ze wspólnym rynkiem. Należy pamiętać, że Komisja wszczęła procedurę określoną w art. 88 ust. 2, a wszelkie zainteresowane strony powinny być zwrócić się do niej o przyjęcie ostatecznej decyzji.

Wszczęcie postępowania zgodnie z art. 88 ust. 2 unieważniło wszelkie zasadne oczekiwania dotyczące braku pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem.

- (61) Decyzja 2001/224/WE oraz wcześniejsze decyzje Rady dotyczące zwolnień nie były decyzjami w sprawie pomocy państwa. W istocie Komisja od dawna wyrażała wątpliwości co do zgodności zwolnień z zasadami przyznawania pomocy państwa.
- (62) Jeśli chodzi o czas trwania postępowania wyjaśniającego w tym przypadku, Komisja uznała za konieczne odroczenie jego zakończenia do chwili przyjęcia dyrektywy 2003/96/WE oraz przedłużenie procedury na mocy decyzji 2006/323/WE w celu pozyskania opinii państw członkowskich na temat ich sytuacji prawnej po dokonaniu transpozycji dyrektywy 2003/96/WE, która dopuszczała wiele możliwych konsekwencji. W każdym razie „rozważny przedsiębiorca” powinien zdawać sobie sprawę, że w przypadku, gdy w postępowaniu dotyczącym pomocy przyznanej bezprawnie stwierdzi się, że pomoc była niezgodna z Traktatem, prawie nieuniknionym skutkiem będzie nakaz odzyskania tej pomocy przez Komisję. Państwa członkowskie i beneficjenci powinni nalegać, by Komisja zakończyła wcześniej postępowanie, jeśli chcieli rozważyć alternatywne inwestycje bądź środki zgodne z wytycznymi w sprawie pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska.
- (63) Z podanych przyczyn beneficjenci nie mogą wysuwać żadnych zasadnych oczekiwań wykluczających możliwość zwrotu pomocy państwa niezgodnej ze wspólnym rynkiem udzielonej po 31 grudnia 2003 r. Odzyskania pomocy nie da się także wykluczyć na podstawie zasady pewności prawnej.

7 WSTRZYMANIE WYPŁATY POMOCY PAŃSTWA ZGODNEJ ZE WSPÓLNYM RYNKIEM

- (64) W swoim orzeczeniu w sprawie C-355/95P *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD) przeciwko Komisji* Trybunał Sprawiedliwości stwierdził: „gdy Komisja analizuje zgodność pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, musi uwzględnić wszystkie istotne czynniki, w tym, w razie potrzeby, okoliczności rozważane w poprzedniej decyzji oraz zobowiązania, które mogła ona nałożyć na państwa członkowskie”. Według Trybunału Sprawiedliwości zgodność nowej pomocy ze wspólnym rynkiem może być uzależniona od istnienia wcześniejszej pomocy przyznanej bezprawnie, która nie została spłacona, gdyż łączny rezultat przyznania tych pomocy może w znacznej mierze zakłócić konkurencję na wspólnym rynku. W związku z tym, podczas analizy zgodności pomocy państwa ze wspólnym rynkiem, Komisja może wziąć pod uwagę zarówno łączny rezultat przyznania tej i wcześniejszej pomocy, jak i fakt niespłacenia tej drugiej⁽²⁴⁾.
- (65) Z tego względu, zgodnie ze wspomnianym orzecznictwem, przy ocenie nowego środka pomocy Komisja uwzględniła niestosowanie się beneficjentów do wcześniejszych jej decyzji nakazujących im zwrot poprzedniej pomocy państwa przyznanej bezprawnie i niezgodnej ze wspólnym

⁽²³⁾ Patrz: przypis 17 powyżej.

⁽²⁴⁾ Rec. 1997, str. I-2549, ust. 25–27.

rynkiem. W takich przypadkach Komisja bada łączny rezultat nowej i starszej pomocy, niezgodnej ze wspólnym rynkiem i niezwróconej, dla beneficjentów.

- (66) Francja, Irlandia i Włochy nie odzyskały pełnej kwoty pomocy, którą Komisja uznała za niezgodną ze wspólnym rynkiem w decyzji 2006/323/WE⁽²⁵⁾. Kwoty do zwrotu wyliczone przez państwa członkowskie, z pominięciem odsetek, wynoszą odpowiednio 786 668 EUR, 8 095 881,43 EUR oraz 6 612 489,02 EUR. Poza tym, niniejsza decyzja zidentyfikowała także niezgodną pomoc przyznaną na dodatkowy okres, która również podlega zwrotowi. Łączne kwoty tych pomocy i niezgodnej pomocy zakłócałyby konkurencję w zakresie sprzecznym z ogólnym interesem, a nie znaleziono żadnych argumentów uzasadniających takie zakłócenie. W związku z tym, wszelkie wypłaty zgodnej pomocy opisanej w pkt 50 powyżej powinny zostać wstrzymane do chwili odzyskania pełnej kwoty niezgodnej pomocy od beneficjentów.

8 WNIOSEK

- (67) Uznaje się, że zwolnienia z podatku akcyzowego na ciężkie oleje paliwowe stosowane w procesie produkcji tlenku glinu udzielone przez Francję, Irlandię i Włochy od dnia 1 stycznia 2004 r. stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu. Pomoc ta jest częściowo niezgodna ze wspólnym rynkiem, gdyż beneficjenci nie opłacili znaczącej części podatku. Za zgodną ze wspólnym rynkiem można uznać tę część zwolnienia, która przekracza 20 % poziomu podatku, w innych okolicznościach podlegającego opłacie, lub kwotę 15,00 EUR za 1 000 kg, w zależności od tego, która z wartości jest niższa pod warunkiem, że zwolnienia udziela się na okres co najwyżej 10 lat, po upływie którego zgodność pomocy musi zostać poddana ponownej analizie. Pozostałą pomoc należy uznać za niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- (68) Francja, Irlandia i Włochy powinny zostać zobowiązane do przyjęcia wszelkich niezbędnych środków celem odzyskania od beneficjentów niezgodnej pomocy udzielonej po 1 stycznia 2004 r.
- (69) W odniesieniu do tych państw należy wstrzymać stosowanie zwolnień do chwili odzyskania przez od poszczególnych beneficjentów pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem na mocy decyzji 2006/323/WE oraz niniejszej decyzji.
- (70) Władze francuskie, irlandzkie i włoskie powinny bezzwłocznie przesłać beneficjentom kopię niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zwolnienia z podatku akcyzowego na ciężkie oleje paliwowe stosowane w procesie produkcji tlenku glinu udzielone przez

⁽²⁵⁾ Od decyzji wniesiono odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości, jednak zgodnie z art. 242 Traktatu WE odwołanie to nie ma skutku zawieszającego.

Francję, Irlandię i Włochy od dnia 1 stycznia 2004 r. stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 2

Pomoc, o której mowa w art. 1, jest zgodna ze wspólnym rynkiem pod warunkiem uiszczenia przez beneficjentów co najmniej 20 % podatku akcyzowego, który w innych okolicznościach podlegałyby opłacie, lub minimalnego poziomu podatku określonego w dyrektywie 2003/96 (tj. 15,00 EUR za 1 000), w zależności od tego, która wartość jest niższa, z zastrzeżeniem, że pomoc może być udzielana przez okres nieprzekraczający 10 lat.

Artykuł 3

Pomoc, o której mowa w art. 1, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w przypadku, gdy beneficjenci nie uiszcili co najmniej 20 % podatku akcyzowego, który w innych okolicznościach podlegałyby opłacie, lub minimalnej wspólnotowej stawki podatku (tj. 15,00 EUR za 1 000 kg), w zależności od tego, która wartość jest niższa.

Artykuł 4

1. Francja, Irlandia oraz Włochy powinny podjąć wszelkie niezbędne środki celem odzyskania od beneficjentów pomocy przyznanej im bezprawnie, o której mowa w art. 3.

2. Zwrot pomocy powinien mieć efekt natychmiastowy i przebiegać zgodnie z procedurami prawa krajowego, o ile zezwalają one na bezzwłoczne i skuteczne wykonanie tej decyzji.

3. Kwoty podlegające zwrotowi powinny obejmować odsetki narosłe od daty udzielenia pomocy beneficjentom do chwili jej odzyskania. Odsetki należy obliczyć jako składane zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004⁽²⁶⁾.

4. Francja, Irlandia i Włochy powinny anulować wszelkie wypłaty pozostałej pomocy, o której mowa w art. 3, ze skutkiem od daty notyfikacji niniejszej decyzji.

5. Francja, Irlandia i Włochy powinny zapewnić wdrożenie niniejszej decyzji w ciągu czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

Artykuł 5

Francja, Irlandia i Włochy powinny wstrzymać wypłaty pomocy, o której mowa w art. 2, na rzecz beneficjentów, którzy nie spłacili jeszcze wraz z odsetkami kwoty pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem na mocy decyzji 2006/323/WE oraz pomocy, o której mowa w art. 3 niniejszej decyzji, o ile została przyznana bezprawnie.

⁽²⁶⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, str. 1.

Artykuł 6

1. Francja, Irlandia i Włochy mają obowiązek powiadamiać Komisję o postępie działań krajowych zmierzających do wdrożenia niniejszej decyzji do chwili ich zakończenia.

2. W ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Francja, Irlandia i Włochy poinformują Komisję o łącznej kwocie podlegającej zwrotowi przez beneficjentów, wskazując zarówno kwotę główną, jak i odsetki, za pomocą tabeli ujętej w Załączniku, oraz przekażą szczegółowy opis podjętych i przewidywanych środków celem zapewnienia zgodności z niniejszą decyzją. W tym samym okresie prześlą do Komisji wszelkie dokumenty potwierdzające wydanie nakazu spłaty pomocy przez beneficjentów.

3. W ciągu dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Francja, Irlandia i Włochy przekażą Komisji dokumenty potwierdzające spełnienie przepisów art. 6 niniejszej decyzji.

4. Po upływie okresów określonych w ust. 2 i 3 Francja, Irlandia i Włochy przekażą na zwykłe żądanie Komisji sprawozdanie dotyczące podjętych i przewidywanych środków zapewniających zgodność z niniejszą decyzją. Sprawozdanie będzie także zawierać szczegółowe informacje na temat odzyskanej od beneficjentów kwoty pomocy i narosłych odsetek od zwracanej pomocy państwa.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja jest skierowana do Republiki Francuskiej, Irlandii oraz Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 7 lutego 2007 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

Informacje na temat przekazanych kwot pomocy, kwot podlegających zwrotowi i odzyskanych (*)

Dane beneficjenta	Całkowita kwota pomocy przekazana zgodnie z programem pomocowym	Całkowita kwota pomocy podlegająca zwrotowi (Główna)	Całkowita kwota pomocy zwróconej	
			Główna	Odsetki od zwracanej pomocy państwa

(*) W milionach jednostek waluty krajowej.